

ACTRICE LIZ SNOIJINK

‘Met het
toneel heb ik
een haat-liefde
verhouding’

Het beste uit het leven halen! Die instelling maakt dat actrice Liz Snoijink na de behandelingen tegen kanker alweer een jaar op het toneel staat. In de zomer heeft ze een kleine break en geniet ze van haar zoon Esra en zijn gezin. Daarna gaat Snoijink weer vol door met de voorstelling *DOEK!* samen met dierbare vriend Porgy Franssen. Tekst **Ingrid Spelt** Fotografie **John Janssen**

“PORGY EN IK HEBBEN EEN VRIENDSCHAP VOOR HET LEVEN”

L

Liz Snoijink speelt de laatste uitvoeringen van de intensieve muziektheatervoorstelling *Het achtste leven* (voor *Brilka*) van Theater Oostpool en staat iedere avond maar liefst vijf uur op het podium. 's Nachts duikt ze om twee uur haar bed in en rond het middaguur pakt ze alweer de trein naar het volgende theater. Echtgenoot en botenbouwer Nicolaas Oldenburg ziet ze weinig in deze periode. Van de prachtige vol in bloei staande tuin en haar 'pannenkoekenhuisje', ingericht met drie generaties Snoijink-meubels en curiosa, kan ze weinig genieten, lacht ze. "Nicolaas is nu twee weken naar een vriend in het buitenland; ik ben er toch nauwelijks. Over twee weken kunnen we weer volop samenzijn. We gaan eerst een maandje naar Frankrijk en erna komt mijn zoon Esra een maand over. Hij

woont in Japan en ik kijk enorm uit naar zijn komst. Al mijn aandacht is dan voor hem, zijn vrouw en de kleinkinderen."

Vriendschap

Na haar opleiding aan de Toneelacademie in Maastricht speelde Snoijink in stukken van Shakespeare, Harold Pinter en Molière. Ze leefde het leven waar iedere actrice van droomt: schitteren op het toneel, soms in een musical, en het publiek raken. Ook het spelen in vele tv-series en films heeft zijn charme, ontdekte ze al in de jaren tachtig (zie cv). Maar ze keert altijd weer terug naar haar eerste liefde: het toneel. Hoewel ze er een haat-liefdeverhouding mee heeft, vertelt ze. "Theater is het mooiste dat er is, én het verschikkelijkste. Het gaat altijd om een lange periode en je levert een tijdlang je eigen leven in. Je kunt er niks naast doen, of dat nu tuinieren of brood bakken is." Voor het theaterstuk *DOEK!*, geschreven door Maria Goos, werd ze gevraagd. Een voorstelling over acteurs die elkaar tot grote hoogte stuwden, elkaar uit het oog verliezen, en jaren later op het podium en daarbuiten opnieuw dezelfde chemie voelen. In 2011 werd de voorstelling al gespeeld door Peter Blok en Loes Luca en onderscheiden met de prestigieuze Toneelpublieksprijs. Snoijink mocht voor de reprise haar tegenspeler kiezen, en daar hoefde ze geen seconde over na te denken:

Porgy Franssen. Ze zijn al bevriend vanaf het eerste jaar op de toneelschool. "Spelen met iemand die je al zolang kent, is makkelijker. Je slaat de kennismaking over."

Delen Porgy en jij lief en leed?

"Absoluut, we hebben een vriendschap voor het leven. Tijdens onze studententijd woonden we in hetzelfde huis. Het mooie van een langdurige vriendschap is dat je elkaars geschiedenis kent. We kennen

elkaars ouders, exen, tegenslagen en mooie momenten in het leven.”

DOEK! is een schurende komedie over echt en onecht op het toneel. Leg eens uit!

“Echt en onecht is een vaag begrip op het toneel. Je speelt altijd, dus is het niet echt, maar je kunt je héél makkelijk verliezen in iets en het als echt gaan voelen. Spelen is een soort rookgordijn. Ik vind het

lekker als ik mijn controlebellen uit kan zetten. Een voorstelling moet in je kruipen en als dat lukt geeft dat een euforisch gevoel. Nee, ik neem de voorstelling niet mee naar huis, klaar is klaar. Wel mis ik mijn tegenspelers als een tour voorbij is; je hebt zolang intensief met elkaar gewerkt. Bij het afscheid is het altijd janken. Toch ben ik altijd weer blij om een tijdje niks te doen. Als de focus voor het toneelspelen te lang

duurt voel je je een soort gevangene van het streven. En dat is geen fijn gevoel.”

Hoe vindt je man jouw afwezigheid?

“Ik heb de ideale man! Hij past zich aan en doet zijn eigen dingen. Mijn werk levert nooit een strijd op. Onze relatie gaat fantastisch, maar het neemt niet weg dat ik Nicolaas mis als ik lang moet toeren.” >

“IK HEB NIET HET GEVOEL DAT MIJN EERDERE HUWELIJKEN EN RELATIES MISLUKT ZIJN”

Nicolaas leerde ze kennen als danspartner. Snoijink was al twee jaar stiekem verliefd op hem; hij wist van niks. “Als ik met hem danste voelde ik zo sterk dat ik van hem hield. Verklaren kon ik het niet. Op het moment dat zijn gevoel voor mij ook duidelijk werd, was er geen weg terug.”

Nicolaas is jouw derde echtgenoot? Is drie keer scheepsrecht?

“Nou, ik vond ze állemaal leuk: je kunt meerdere liefdes na elkaar hebben. Ik heb niet het gevoel dat mijn huwelijken en relaties mislukt zijn. Ze voegden waarde toe aan mijn leven. Soms waren er ruzies en ellende, maar die periode moet je goed afsluiten en dan komt er weer een nieuwe fase in je leven. Met Nicolaas ben ik al veertien jaar samen. De harmonie tussen ons is zo fijn. We hebben nooit ruzie, wel eens onenigheid, maar er klettert geen vaatwerk door het huis. Er is liefde en respect voor elkaar zonder dat we er

moeite voor hoeven te doen. We kijken goed naar wat de ander nodig heeft. Onze relatie werkt gewoon.”

Met schrijver Tim Krabbé kreeg Snoijink zoon Esra. Op zijn zestiende vertrok hij voor een uitwisselingsproject op de middelbare school naar Japan. Leuk idee, dacht ze, maar Esra keerde niet meer terug. Hij voelde zich als een vis in het water in Tokio en dompelde zich onder in de Japanse cultuur.

Hoe is dat als een zoon al zo jong naar het buitenland vertrekt?

“Verschrikkelijk! Gelukkig heb ik sinds hij vader is veel contact met hem via beeldbellen en dat is lang niet zo geweest. Het was net alsof ik geen kind had. Soms is hij voor zijn werk in de game-industrie in Keulen of Parijs en dan zoek ik hem met zijn vader op. Een cadeautje, omdat wij hem normaal gesproken maar één

keer per jaar een maand zien. Dat dit de laatste paar jaar ook kan hebben we te danken aan de coronaperiode. Sinds die tijd mag mijn zoon digitaal werken. Met zijn gezin komt hij nu langer naar Nederland; voorheen was dit hooguit een week. Het eerste jaar dat Esra in Tokio zat heb ik geloof ik één belletje gehad. Je zit ook met het tijdsverschil. Hij had het véél te druk: haalde zijn havodiploma versneld op de Nederlandse ambassade, ging studeren aan de universiteit, had diverse baantjes en leerde er zijn vrouw kennen. In het begin had ik er niet zo veel moeite mee, maar dat veranderde toen ik me realiseerde dat hij écht niet meer terug zou komen. Ik was jaloers op moeders met studerende kinderen die in de weekenden naar huis kwamen. Al met al vind ik een kind dat aan de andere kant van de wereld woont tamelijk gruwelijk.”

Na de scheiding met Tim zijn jullie elkaar altijd blijven zien, ook in het belang van jullie zoon. Ging dat makkelijk?

“Drie weken na de scheiding liet ik Tim al weten dat hij kon komen wanneer hij wilde. Zo is het altijd gebleven. Als Esra met zijn vrouw en de kleinkinderen bij ons is, logeert Tim ook bij ons. Ik ben blij met Tim als vader; ze hebben een geweldige band en ik geniet lekker mee.”

Snoijink groeide op als enig kind. “Mijn moeder had helemaal niet meer op mij gerekend na miskramen en een doodgeboren kindje. Ik was het grootste geschenk in haar leven.” Haar inmiddels overleden ouders steunden haar in alles, ook in de keuze voor de toneelschool. “Mijn ouders waren super trots en vooral mijn moeder kwam naar alle voorstellingen kijken. Mijn vader had wel graag gezien dat ik in zijn voetsporen was >

getreden en zijn bedrijf, een immunologisch laboratorium, zou overnemen. Maar hij zag ook dat ik er totaal ongeschikt voor was. Toch heb ik zijn bedrijf na zijn dood nog vijftien jaar voortgezet.”

Waarom?

“Het was zijn levenswerk en ik voelde me verantwoordelijk voor het personeel. Ik was eigenaar en directeur en delegeerde

het werk, omdat ik wilde spelen. Het was een interessante periode, maar ik was héél blij dat ik het bedrijf uiteindelijk kon verkopen.”

Mis je je ouders wel eens?

“Héél erg. Ik word bijna zeventig en had deze fase in mijn leven graag met ze willen delen. Ik kan de gesprekken en hun aanwezigheid écht missen.”

Je moeder had alzheimer. Ben je bang dat jij deze ziekte krijgt?

“Ik ben er dóódsbang voor! Het laatste halfjaar van mijn moeders leven had ik haar willen besparen, maar euthanasie was niet meer mogelijk. Ze kon dat zelf niet meer beslissen. Ik heb dit voor mezelf allemaal al geregeld, maar het lastige hiervan is om het juiste moment te bepalen. Op de dag dat mijn moeder

“IK GENIET NU VAN HET LEVEN IN EEN IETS LAGERE VERSNELLING DAN IK GEWEND WAS”

moeder niet meer kon regelen. Waarom moeten mensen in die laatste fase door blijven leven?”

Snoijink kreeg in 2022 de diagnose kanker. “De huisarts stuurde me naar huis met ‘niks aan de hand’. Pas drie maanden later werden mijn klachten onderkend, nadat ik zelf actie ondernam. Ik wist dat het niet goed zat en heb mazzel dat ik een vriendin heb die specialist is. Zij zorgde ervoor dat ik na een enorme pijnaanval onderzocht werd.” Ze kreeg chemokuren en bestralingen. De vooruitzichten zijn inmiddels goed. “Ik geniet van het leven in een iets lagere versnelling dan ik gewend was.”

lets lagere versnelling? Je stond in een vijf uur durende voorstelling....

“Het is ook dubbel: ik krijg veel energie van spelen, maar het sloopt me ook. Maar ik kon de voorstelling *Het achtste leven* simpelweg niet weigeren. Té interessant.”

Hoe ben je door die periode gekomen?

“Ik was doodziek en een compleet wrak, maar mijn artsen vertrouwden op volledige genezing. Ik geloofde daar heilig in, ondanks de enorme misselijkheid en de pijn van de brandwonden. Dat was de hel. Omdat ik een goed vooruitzicht had, was ik bereid die last te dragen. Nicolaas was geweldig. Hij schrok enorm, maar nam de situatie zoals die was. Hij heeft me nooit benauwd met té veel zorg en wist precies het goede te doen. Na de laatste chemokuur en bestraling wilde ik zó graag naar Frankrijk, maar alles deed pijn. Hij maakte in zijn busje een prinses-op-de-erwt-bed en reed me naar het zuiden. Het deed me zo goed, na twee maanden was ik boven Jan.”

stierf was ik bij Porgy om foto's uit te zoeken voor haar begrafenis. Ze lag al in coma. Bij hem kreeg ik het telefoontje dat ze overleden was. De eerste jaren van haar ziekte heb ik echt nog van haar kunnen genieten, en zij van mij. Ze woonde vlakbij en dan haalde ik haar op voor een taartje of een glaasje wijn in de tuin. Ze was zó vrolijk. Ik ben wel heel kwaad geweest dat ik de euthanasie voor mijn

Hoe ziet jouw toekomst eruit?

Rollen worden minder toebedeeld aan oudere actrices, zeggen ze.

“Dat is waar, maar ik zit er niet mee. Ik hoef niet zonnodig driehonderd dagen in een jaar te werken. Hoewel ik nu wel veel gewerkt heb. Tegen Nicolaas heb ik gezegd dat ik het écht rustiger aan ga doen. Na *DOEK!* doe ik helemaal niks en nodig ik vooral vrienden uit om lekker te komen eten. Ik ga vooral genieten van het kleine geluk.”

Hoe groot is de kans dat je je houdt aan het voornemen 'rustiger aan doen'?

“Uitgesloten eigenlijk...” •

KORT CV

Liz Snoijink (1955, Goirle) stond met diverse theatergezelschappen in de theaters: Toneelgroep Arnhem, het gezelschap van Kitty Janssen en André van den Heuvel, Orkater en Oostpool. Op tv was ze onder meer te zien in de series *Mensen zoals jij en ik*, *Willem van Oranje*, *Dossier Verhulst*, *Oppassen!!!*, *Vrouwenvleugel*, *Medisch Centrum West*, *Meiden van De Wit*, *Julia's Tango*, 't *Schaep met de 5 pooten*, *Freddy*, *leven in de brouwerij*, *Dokter Deen*, *Dit zijn wij* en de Britse detectiveserie *Van der Valk*. Snoijink speelde in de (tele)films *De lift*, *De kleine blonde dood*, *Phileine zegt sorry*, *De rode zwaan*, *Naar huis*, *Oh Baby*, *Nr.10*, *Bed & Breakfast* en in de musicals *La cage aux folles* en *Anastasia*. Samen met haar ex-man, schrijver Tim Krabbé, heeft ze zoon Esra. Vanaf september (try-outs) tot en met februari is Snoijink te zien in het theater met de voorstelling *DOEK!*.